

juli 2025

PERSBERICHT

Zomertelling ganzen zaterdag 19 juli 2025

Vandaag, zaterdag 19 juli is de jaarlijkse landelijke zomertelling van ganzen gehouden. De tellingen worden gehouden door onder meer jagers, waarbij vaak een beroep gedaan wordt op de hulp van vogelaars en boeren. Jagers zijn verenigd in Overijssel in 32 wildbeheereenheden. Ook leden van de Wildbeheereenheid "West-Twente" zijn het veld in gegaan om ganzen te tellen. Het is de taak van de WBE en haar aangesloten jagers om de telling uit te voeren in centraal Overijssel binnen de gemeenten Wierden, Hellendoorn en Rijssen-Holten.

Gevalideerd telprotocol

In april 2012 werd een landelijk telprotocol voor ganzen opgesteld ter bevordering van een gestandaardiseerde zomertelling. In de zomer bevinden zich in Nederland namelijk ganzen die hier ook broeden. Het overgrote deel van deze in Nederland broedende vogels voltooien hun jaarcyclus in of nabij hun broedgebied. Deze ganzen worden overzomerende ganzen of zomerganzen genoemd, soms ook jaarrondganzen of standganzen. Deze laatste termen dekken echter niet geheel de lading omdat een klein deel toch elders overwintert. Dit is door halsbandonderzoek aangetoond. In de winter worden de (zomer)ganzen in Nederland aangevuld met veel grotere aantallen ganzen die in onze regio komen overwinteren.

Belang telgegevens

De zomertelling van ganzen heeft twee belangrijke doelen: een zo volledig mogelijk overzicht verkrijgen van het aantal ganzen per soort in de afzonderlijke provincies en het schatten van een landelijk totaaloverzicht van het aantal overzomerende ganzen. Provincies zijn verantwoordelijk voor het opstellen van het beleid en de faunabeheereenheden voor het opstellen van het faunabeheerplan. Om het beleid en het beheer te kunnen evalueren en eventueel bij te stellen zijn gegevens over de populatieontwikkeling nodig, evenals gegevens over schade en de uitgevoerde maatregelen. Zonder de inzet van de wildbeheereenheden kunnen deze tellingen niet gehouden worden. In Overijssel is dit momenteel zeer actueel. In september 2024 is er een actueel faunabeheerplan in Overijssel september aanstaande zal er namelijk een nieuw faunabeheerplan moeten zijn dat goedgekeurd. Hierdoor kan de Faunabeheereenheid Overijssel (www.fbeoverijssel.nl) het beheer laten uitvoeren door de wildbeheereenheden..

Populatie ontwikkelingen binnen de WBE "West-Twente"

De telresultaten geven jaarlijks een afwisselend beeld te zien. Dat kan te maken hebben met weersomstandigheden (droogte), landbouwwerkzaamheden of recreatiedruk (verstoring). Kijken we naar de telresultaten van de zomerperiodes 2020 tot en met juli 2024, dan is er een stijgende tendens te zien van zowel het soort ganzen dat waargenomen wordt, als de aantallen. Opvallend is dat de kolgans, brandgans, Canadese gans en nijlgans in de zomer met een opmars bezig zijn en tot succesvolle broedresultaten komen. Overigens geldt dat ook voor de boerengans, een kruising tussen tamme en grauwe ganzen. Daarnaast zien

we ook steeds meer grauwe ganzen en vooral nijlganzen op en bij vijvers in dorpen, steden en industrieterreinen. Deze zijn in onze tellingen niet meegenomen. Vliegende ganzen worden ook niet geteld. Om dubbeltellingen in verschillende velden te vermijden, worden de tijd van de waarneming en de locatie genoteerd.

Openheid

Alle informatie over de tellingen, zoals het telprotocol, maar ook de provinciale resultaten zijn openbaar toegankelijk[G1].

Standontwikkeling ganzen zomermaanden 2020 tot en met 2024 1[G2])					
	2020	2021	2022	2023	2024
Grauwe gans	1468	1618	2366	2715	2865
Kolgans	17	0	82	89	106
Brandgans	158	109	175	131	116
Canadese gans 2)	19	24	62	103	67
Nijlgans 3)	212	138	267	332	270
Boerengans 4)	62	41	52	108	152
Telgebied in ha.	15.424	15.424	15.424	15.424	15.424
1)	derde zaterdag in juli				
2)	exoot				
3)	exoot; feitelijk een eend				
4)	soorten verbastering tussen grauwe gans en tamme boerengans; ook soepgans genaamd				

Invloed veranderende leefgebieden

De afgelopen jaren is er veel 'nieuwe natuur' bij gekomen in het werkgebied van de WBE als gevolg van onder meer landinrichtingen of het natuurlijk(er) inrichten van beken en aanleg van waterbergingen. Dat leidt tot de komst van diverse water-, waad- en oevervogels. De toename van het aantal ganzen in delen van onze WBE is daarmee deels verklaarbaar. Naast een veilig leefgebied om te overnachten en te broeden is vooral de aanwezigheid van voedsel van groot belang. Daar is geen gebrek aan. De vele weidegronden met eiwitrijk raaigras bieden met name grauwe ganzen een rijke voedselbron. Opvallend is, dat de zeer droge zomer van 2022 blijkbaar geen invloed had op de aanwezigheid van ganzen. Juist in deze periode was het aanbod van vers groen gras veel minder.

Schade

De populatieontwikkelingen van met name grauwe ganzen heeft een keerzijde. Namelijk schade aan landbouwgewassen. Nagenoeg het hele jaar door vormt het malse gras van de boeren het belangrijkste voedsel voor de ganzen. In het voorjaar echter vinden ganzen jong graan (rogge, gerst, tarwe en mais) ook niet te versmaden. Door hun manier van 'grazen' in weilanden worden graspollen losgetrokken. Met hun uitwerpselen, rijk aan ammoniak (lees stikstof), vervuilen de ganzen het gras, zodat het vee (ook na het

hooien of inkuilen van het gras) dit niet meer wil eten. Later in het seizoen komt het zelfs voor, dat rijpe maiskolven door ganzen kaal gegeten worden. Daar wringt dan ook de schoen: boeren zijn gastvrij voor heel veel diersoorten en zijn daar trots op, er zijn echter grenzen. Vooral als er sprake is van schade aan de gewassen door vraat en uitwerpselen, moet er opgetreden worden tegen (te hoge) populaties. Het faunabeheerplan van de provincie Overijssel biedt hiervoor nu nog mogelijkheden. De boeren hebben echter zelf een grote verantwoordelijkheid en moeten hiervoor in eerste instantie wel zelf de schade en overlast melden. Omdat de landbouw in een erg onzekere tijd verkeert (boven veel bedrijven hangen donkere wolken) zullen jagers de boeren moeten ondersteunen bij het melden van schade.

Verantwoordelijkheid

Voor het opstellen van het faunabeleid is de provincie verantwoordelijk. Het opstellen van een faunabeheerplan is de taak en verantwoordelijkheid van de faunabeheereenheid. Om het beleid en het beheer te kunnen evalueren en eventueel bij te stellen zijn gegevens over de populatieontwikkeling nodig, evenals gegevens over schade en de uitgevoerde maatregelen. In het bestuur van elke faunabeheereenheid zijn de belangen van de verschillende typen grondgebruik vertegenwoordigd: jacht, landbouw, particulier grondbezit en natuurbeheer (terreinbeherende organisaties en particulier natuurbeheer). De jagers van de WBE zijn verantwoordelijk voor het verantwoord, duurzaam en veilig beheren van de fauna. Zij zijn hiervoor gekwalificeerd en hebben hun betrokkenheid de afgelopen jaren bewezen.

De WBE "West-Twente" hecht veel waarde aan de informatie die haar leden over de in hun velden voorkomende fauna kunnen verstrekken. Alle leden zijn door de WBE zorgvuldig geïnformeerd over de achtergronden en betekenis van deze telling door het ter beschikking stellen van het telprotocol en over de werkwijze van het melden van schade. De resultaten zullen de komende dagen of weken bij het secretariaat van de WBE gemeld worden. Deze worden vervolgens gecontroleerd en in het FaunaRegistratieSysteem ingevoerd. Daarmee komen de cijfers ter beschikking van onder meer de Faunabeheereenheid en de provincie.

Nadere informatie:

J. Kreijkes - voorlichting
Oude Almeloseweg 22
7641 GK WIERDEN
tel. 06 – 45630416
pr@wbewest-twente.nl